

Dragør Kommune
Borgmester Kenneth Gøtterup

Elevfordeling på gymnasier af unge fra Dragør Kommune

1. Ved brev af 10. februar 2025 har Folketingets Ombudsmand (Dok.nr. 24/06749-4/VL) til Børne- og Undervisningsministeriet oversendt Dragør Kommunes klage af 6. december 2024 til Folketingets Ombudsmand vedrørende gymnasieoptag og forskelsbehandling af Dragør Kommunes unge.

Af Folketingets Ombudsmands brev til Børne- og Undervisningsministeriet fremgår, at oversendelsen sker med henblik på følgende:

»[...] at ministeriet får lejlighed til i et brev til Dragør Kommune at oplyse kommunen om, hvad baggrunden er for, at der ikke længere er en bestemmelse svarende til § 2 i bekendtgørelse nr. 1773 af 19. december 2017 om en vis adgang til fordeling ud fra lokale forhold af elever til almene gymnasiale uddannelser, og til at redegøre for, om der er regler, der gør det muligt at tage højde for lokale forhold ved elevfordelingen.

Desuden får ministeriet lejlighed til at forholde sig til, om oplysningerne i Dragør Kommunes henvendelse til mig af 6. december 2024 giver ministeriet anledning til at foretage sig noget, og i givet fald hvad.«

2. I klagen af 6. december 2024 har Dragør Kommune bl.a. anført følgende:

"De nuværende kriterier foreskriver, at der lægges vægt på afstanden til gymnasiet når der tildeles pladser. Som bekendt ligger Dragør Kommune for enden af Amager og nærmeste gymnasium er Tårnby Gymnasium.

På baggrund af ændret ansøgningsmønster i Københavnsområdet hvor Tårnby Gymnasium er blevet populært blandt unge i København, vil disse unge ofte have kortere afstand til gymnasiet. Dermed kommer Dragørs unge bagerst i køen.

19. juni 2025
Sagsnr.: 25/04786

Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Telefon: +45 33 92 50 00
www.uvm.dk

CVR-nr.: 20453044

Når der skal tildeles pladser i forhold til deres 2., 3. eller 4. prioritet vil Dragørs unge pr. automatik på grund af kommunens beliggenhed være oppe mod andre unge fra andre kommuner med langt kortere afstand. Dermed vil Dragørs unge altid være stillet ringere end unge fra andre kommuner.

Dragør Kommune skal dog påpege, at lovgivningen overordnet virker, dag 95 % af alle unge i landet får deres 1. prioritetsønske opfyldt. Men lovgivningen har mekanismer der medvirker til en stor forskelsbehandling af unge fra Dragør Kommune som netop er begrundet i kriterierne om afstand og transporttid.

Det er den forskelsbehandling som Dragør Kommune skal bede Ombudsmanden om at vurdere og komme med en opfordring til, at ministeriet igen indfører en undtagelsesregel i bekendtgørelsen, så Region Hovedstaden kan dispensere."

3. Det er lagt til grund, at henvendelsen vedrører optagelse af unge fra Dragør Kommune på stx.

Herom kan Børne- og Undervisningsministeriet generelt oplyse følgende:

4. Før den 1. juli 2022 kunne børne- og undervisningsministeren med hjemmel i § 12, stk. 5, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1752 af 30. august 2021¹, fastsætter regler om elevfordeling. § 12, stk. 5, havde følgende ordlyd:

"Stk. 5. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om fordelingen af elever og kursister mellem institutionerne, herunder om fordelingsudvalg, og om henvisning af elever til institutioner godkendt efter lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. dog § 12 a."

Den daværende bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020² om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser indeholdt bl.a. regler om foreløbige pladser til ansøgere, herunder særlige regler vedrørende foreløbige pladser til ansøgere til almen- og gymnasiale uddannelser.

I medfør af bekendtgørelsen skulle erhvervsgymnasiale institutioner, der ikke havde flere optagelsesberettigede ansøgere, end de havde kapacitet til, optage alle ansøgere. Erhvervsgymnasiale institutioner traf indbyrdes aftale om fordeling af overskydende ansøgere.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1752 af 30. august 2021 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1752> (historisk)

² Bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/314> (historisk)

Almengymnasiale institutioner eller afdelinger, hvis institutionen havde afdelinger, der ikke havde flere optagelsesberettigede ansøgere, end de havde kapacitet til, skulle optage alle ansøgere. Var der flere ansøgere, der havde angivet institutionen/afdelingen som 1.-prioritet, end institutionen/afdelingen havde kapacitet til at optage, skulle samtlige af institutionens/afdelingens modtagne ansøgninger, på nær de ansøgere, som kunne optages forlods, sendes til områdets regionale fordelingsudvalg med henblik på fordeling. Institutionen/afdelingen kunne forlods optage visse typer af ansøgere, herunder omgængere, elever på orlov, ansøgere til pre-IB m.v.

Fordelingsudvalget var nedsat af regionsrådet og bestod af lederne for de almengymnasiale uddannelsesinstitutioner i et bestemt geografisk område samt 1-2 repræsentanter fra regionsrådet, lederne for private gymnasier i området og med mulighed for repræsentanter fra de erhvervs-gymnasiale uddannelser. Det regionale fordelingsudvalg afgjorde fordelingen af ansøgere i området.

Fordelingen i fordelingsudvalget skete først og fremmest under hensyntagen til, at ansøgernes ønsker blev imødekommet bedst muligt inden for en række fordelingskriterier. Det primære elevfordelingskriterium var afstanden mellem ansøgerens bopæl og uddannelsessted. Det vil sige, at en ansøger gik forud for andre ansøgere, der havde længere afstand mellem bopælen og uddannelsesstedet end ansøgeren.

Fordelingsudvalget kunne give forrang til visse typer af ansøgere, herunder ansøgere med handicap, ansøgere med individuelle faglige forudsætninger, der var relevante for en særlige profil på et gymnasium (profilgymnasier), ansøgere til særlige studieretninger og ansøgere, som ikke på anden måde kunne få plads på en institution inden for en rimelig transporttid (normalt 60 minutter med offentlig transport).

I 2017 fik fordelingsudvalgene mulighed for i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold at beslutte, at en institution kunne optage et mindre antal ansøgere i stedet for andre ansøgere, der ellers ville skulle optages på institutionen, jf. 2 i bekendtgørelse nr. 1773 af 19. december 2017³ om en vis adgang til fordeling ud fra lokale forhold af elever til almene gymnasiale uddannelser, der havde følgende ordlyd:

”§ 2. Fordelingsudvalget kan i helt særlig tilfælde begrundet i lokale forhold beslutte, at en institution optager et mindre antal ansøgere i stedet for andre ansøgere, der ellers ville skulle optages på institutionen efter § 29, stk. 1, i den bekendtgørelse, som er nævnt i § 1, eller, hvis institutionen er godkendt med en særlig profil, efter institutionens særlige fordelingskriterium, jf. § 29, stk. 2, i den nævnte bekendtgørelse.”

³ Bekendtgørelse nr. 1773 af 19. december 2017 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2017/1773> (historisk)

Bekendtgørelsen blev udstedt i forlængelse af, at der ved fordelingen i 2017 havde været ekstraordinær stor søgning til Køge Gymnasium, og gymnasiet havde ikke kapacitet til at optage alle førsteprioritetsansøgere. Det betød, at ansøgere, der ikke boede tæt nok på Køge Gymnasium til at få plads på institutionen på baggrund af det primære transportafstands-kriterium, og som samtidig kunne nå en anden institution inden for 60 minutter, fx Solrød Gymnasium, ikke kunne få plads på Køge Gymnasium, uanset om Køge Gymnasium var den institution, som den enkelte ansøger havde kortest transporttid til. De ansøgere, der fik plads på Solrød Gymnasium, måtte således køre forbi Køge Gymnasium, der var deres nærmeste, for at komme til Solrød Gymnasium.

Bekendtgørelse nr. 1773 af 19. december 2017 blev ophævet ved § 27, stk. 2, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1491 af 13. december 2018⁴ (optagelsesbekendtgørelsen), der i § 9, stk. 6, indeholdt følgende regel:

"Stk. 6. Fordelingsudvalget kan i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold beslutte, at en institution reserverer plads til et mindre antal ansøgere i stedet for andre ansøgere, der ellers ville skulle reserveres plads til efter stk. 1 eller 5."

Bekendtgørelse nr. 1491 af 13. december 2018 blev ophævet ved § 37, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020⁵ (optagelsesbekendtgørelsen), der i § 9, stk. 6, indeholdt følgende regel:

"Stk. 6. Fordelingsudvalget kan i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold beslutte, at en institution reserverer en foreløbig plads til et mindre antal ansøgere i stedet for andre ansøgere, der ellers ville skulle reserveres en foreløbig plads til efter stk. 1 eller 5."

Bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020 blev ophævet ved § 24, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 187 af 27. februar 2023⁶ (elevfordelingsbekendtgørelsen). Denne bekendtgørelse og de efterfølgende elevfordelingsbekendtgørelser (bekendtgørelse nr. 49 af 12. januar 2024⁷, bekendtgørelse nr. 896 af 1. juli 2024⁸ og bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025⁹) indeholder ikke regler svarende til de citerede bestemmelser.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1491 af 13. december 2018 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1491> (historisk)

⁵ Bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/314> (historisk)

⁶ Bekendtgørelse nr. 187 af 27. februar 2023 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/187> (historisk)

⁷ Bekendtgørelse nr. 49 af 12. januar 2024 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/49> (historisk)

⁸ Bekendtgørelse nr. 896 af 1. juli 2024 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/896> (historisk)

⁹ Bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025 findes på Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/47>

5. De gældende bestemmelser om elevfordeling er i §§ 11 b – 12 b i lov om institutioner for almene gymnasier uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 14. februar 2024¹⁰.

Om baggrunden for bestemmelserne om elevfordeling kan det oplyses, at den 1. juli 2022 trådte en ny elevfordelingsmodel i kraft, jf. lov nr. 880 af 21. juni 2022¹¹ om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og lov om de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser).

Et af hovedelementerne i den med lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel var, at fordelingen skulle ske i en it-understøttet fordelingsmekanisme, hvorfor fordelingsudvalgene blev nedlagt. Samtidig skulle de erhvervsgymnasiale uddannelser omfattes af samme regelsæt som de almengymnasiale uddannelser. Herudover var hovedelementerne, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning var størst, skulle ansøgerne fordeles på baggrund af forældrenes indkomst således, at disse ansøgere skulle fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hørte til, ville en ansøger, der havde kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger med længere transporttid (fordelingszoner). I alle andre dele af landet skulle ansøgerne fordeles med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, ville en ansøger med kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen få plads forud for en ansøger med længere transporttid (afstandszoner).

6. Den med lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel blev justeret ved lov nr. 157 af 11. februar 2023¹² om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (Afstandszoner i skoleåret 2023/24 og afskaffelse af tilskudsloft for elever på private gymnasier).

Herefter skulle alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser til skoleåret 2023/24 fordeles efter fordelingskriterierne for afstandszoner, dvs. at prioriteter og transporttid blev anvendt som fordelingskriterier i hele landet. Konkret skete det ved at gøre alle zoner til afstandszoner. Der var i første omgang tale om en midlertidig ordning, som kun gjaldt for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 (se i den forbindelse punkt 7 nedenfor).

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 146 af 14. februar 2024 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/146>.

¹¹ Lov nr. 880 af 21. juni 2022 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/880>.

¹² Lov nr. 157 af 11. februar 2023 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/157>.

7. Det tilføjes, at den midlertidige ordning var med henblik på en efterfølgende permanent afskaffelse af kriteriet vedrørende forældrenes indkomst fra fordeling til skoleåret 2024/25 og frem. Dette skete ved lov nr. 1355 af 29. november 2023¹³ om ændring af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.) med virkning fra den 1. december 2023.

I den forbindelse blev bestemmelser i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som direkte eller indirekte blev påvirket af, at forældreindkomst blev afskaffet som kriterium, ændret, herunder bestemmelser om opdelingen af landet i geografisk sammenhængende zoner.

8. Der kan om den gældende ordning for elevfordeling i forbindelse med optagelse til gymnasiet oplyses nedenstående:

Det følger af § 11 b, stk. 1, lov om institutioner for almene gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at der til brug for elevfordeling indhentes oplysninger på individniveau om den enkelte ansøger i Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister, herunder bl.a. adresse.

Det følger af § 11 c, stk. 1, i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at Styrelsen for It og Læring stiller en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de gymnasiale uddannelser.

9. Det fremgår af § 11 g, stk. 1, at ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 2-4 og § 11 h. Førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede.

Af § 11 g, stk. 2, fremgår det, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller afdeling, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres andenprioritet. Ansøgere som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller afdeling forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 4.

Af § 11 g, stk. 3, fremgår det, at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioritet ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej.

¹³ Lov nr. 1355 af 29. november 2023 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1355>.

Af § 11 g, stk. 4, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper og opgørelse af transporttid. Det bemærkes, at forrang ikke vedrører geografiske forhold.

Der er med hjemmel i lovens § 11 g, stk. 4, fastsat regler om bl.a. procedure ved elevfordelingen, forrang for visse elevgrupper samt transporttid. De gældende regler fremgår af bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025¹⁴ om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

10. Det fremgår af § 11 h, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller afdeling som førsteprioritet, får reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis institutionen eller afdelingen ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage. Hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har kapacitet til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid, og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen. Ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 11 g, stk. 2. § 11 h, stk. 1, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til efterfølgende prioriteter.

Det fremgår af § 11 h, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. § 11 h, stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 3¹⁵. Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller afdeling efter § 11 h, stk. 2, 1. pkt.

11. Det fremgår af § 11 j, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeles de ansøgere, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter § 11 h.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2025/47>

¹⁵ Indtil den 1. december 2023 § 11 g, stk. 4.

Af § 11 j, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår det, at regionsrådet fordeler ansøgere, jf. § 11 j, stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller afdeling med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge. Hvis der ikke er plads på en sådan institution eller afdeling, skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan kun placere ansøgeren efter foranstående på en institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. ovenstående, skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling, hvor ansøgeren får kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan dog i særlige tilfælde hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgere, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Af § 11 j, stk. 3, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling end den, hvor ansøgeren har kortest transporttid.

12. Det fremgår af § 11 k, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet i den region, hvor ansøgere har bopæl, fordeler til og med første hele uge af november de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i fordelingsrunden efter § 11 h og 11 j, og de ansøgere og elever, som bliver optaget på eller skifter en gymnasial uddannelse frem til og med første uge af november. Dette gælder dog ikke for ansøgere og elever, som bliver optaget efter § 14 eller 14b i lov om de gymnasiale uddannelser.

Af § 11 k, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., fremgår det, at fordelingen efter stk. 1, skal ske inden for rammerne af institutionernes eller afdelingernes kapacitet til en af ansøgerens eller eleven prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling inden for 35 minutters transporttid. Regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller afdeling, hvis det er nødvendigt eller i ganske særlige tilfælde for at tildele disse ansøgere og elever plads. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgere og eleverne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens og elevens bopæl ligger i en tilstødende region.

13. Af forarbejderne til lov nr. 880 af 21. juni 2022 i lovforslag nr. L157, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L157 som fremsat, fremgår om den gældende § 11 g, stk. 4 (som i lovforslaget var § 11 g, stk. 5), bl.a. følgende af de specielle bemærkninger:

»Bestemmelsen vil endvidere indebære, at børne- og undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler om opgørelse af transporttid. Det er bl.a. hensigten at fastsætte regler om, hvordan offentlig transport skal afgrænses, herunder om der skal anvendes transporttid på cykel og/eller gang fra bopælen til det offentlige transportmiddel, og at der alene indgår transport, som kører i rute-fart. Det er endvidere bl.a. hensigten at fastsætte regler om, på hvilken dag og hvilke tidspunkter, transporttiden skal beregnes, og hvad der lægges til grund, hvis der ikke kan beregnes en korrekt transporttid for en ansøger, fx fordi ansøgeren ikke har en kendt adresse, eller hvis ansøgeren oplyser at skulle skifte bopælsadresse efter ansøgningstidspunktet. Børne- og undervisningsministeren vil inden for rammerne af bestemmelsen løbende kunne justere reglerne, hvis det viser sig, at transporttiden kan beregnes på en mere hensigtsmæssig måde.

Fordeling af ansøgere vil ske med udgangspunkt i deres adresse i Folkeregisteret. Bestemmelsen vil tillige indebære, at børne- og undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler om håndtering af ansøgere, der forventer at flytte mellem fordelingen og uddannelsesstart m.v.«

[Folketingstidende 2021-22, A, L157 som fremsat, side 51-52.]

14. Det fremgår af § 8, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren sikrer kapacitet til de almengymnasiale uddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en almengymnasial uddannelse, kan fuldføre denne.

Af § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og for de fem regioner opdelt på de fire gymnasiale ungdomsuddannelser og pre-ib og efter indstilling fra institutionerne og i samarbejde med regionerne de enkelte institutioners eller afdelingers kapacitet for hver enkelt gymnasial uddannelse og pre-ib på den pågældende institution eller afdeling, jf. dog stk. 4. Større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner eller afdelinger skal ske gradvist.

Af § 8, stk. 4, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., fremgår det, at regionsrådet om nødvendigt kan hæve en institutions eller afdelings kapacitet med en eller flere elevpladser.

Af § 8, stk. 6, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kapacitetsfastsættelsen, herunder om procedure og regionsrådets tildeling af kapacitet efter stk. 4.

15. Af den gældende bekendtgørelse nr. 162 af 21. februar 2024¹⁶ om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser (kapacitetsbekendtgørelsen) fremgår bl.a. følgende regler:

»§ 3. Institutionen indberetter senest fire uger efter meddelelsen i § 2, stk. 2, følgende oplysninger til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet:

1) Bestyrelsens indstilling efter § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. om institutionens kapacitet for det kommende skoleår opdelt på hver uddannelse samt pre-IB. Bestyrelsen begrundet indstillingen, hvis indstillingen afviger fra den beregningstekniske kapacitet.

2) Oplysninger om øvrige forhold, som styrelsen forinden har anmodet om.

Stk. 2. Institutionen foretager indberetningen digitalt på den måde, som er anvist af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, og benytter den elektroniske indberetningsflade, styrelsen anviser hertil.

§ 4. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fastsætter en foreløbig kapacitet på landsplan og regionalt plan samt for de enkelte institutioner. Styrelsen inddrager regionen heri. Den foreløbige kapacitet svarer til den beregningstekniske kapacitet, jf. § 2, med eventuelle justeringer efter modtagelse af indstilling fra institutionerne, jf. § 3.

Stk. 2. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver senest den 1. februar institutionen meddelelse om størrelsen af den foreløbige kapacitet for institutionen. Samtidig offentliggør styrelsen den foreløbige kapacitet på landsplan, regionalt plan samt for de enkelte institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

§ 5. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet afslutter processen efter § 1 med på landsplan og regionalt plan samt for de enkelte institutioner at fastsætte en endelig kapacitet, som ansøgerne fordeles på baggrund af. Den endelige kapacitet svarer til den foreløbige kapacitet, jf. § 4, med eventuelle justeringer på baggrund af det faktiske ansøgertal til det kommende skoleår.

Stk. 2. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver senest den 15. maj institutionen meddelelse om størrelsen af den endelige kapacitet for institutionen. Samtidig offentliggør styrelsen den endelige kapacitet

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 162 af 21. februar 2024 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/162>

på landsplan, regionalt plan samt for de enkelte institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Stk. 3. Den endelige kapacitet er bindende for institutionen. Regionsrådet kan hæve kapaciteten midlertidigt for at skabe plads til en eller flere ansøgere eller elever, jf. § 8, stk. 4, § 11 j, stk. 2, og § 11 k, stk. 2, i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v. samt §§ 6-7.

§ 6. Regionsrådet i den region, hvor institutionen eller afdelingen, hvis institutionen har afdelinger, ligger, hæver i medfør af § 8, stk. 4, i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kapaciteten på institutionen eller afdelingen, såfremt institutionen eller afdelingen ikke har tilstrækkelig kapacitet, jf. § 5, hvis

1) udfaldet af en genoptagelse eller en klage efter § 12, stk. 1-2, i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v. medfører, at ansøgeren skal have plads på den pågældende institution eller afdeling, eller

2) institutionen anmoder regionsrådet herom med henblik på at sikre plads til en af institutionens elever, der skal gå første år om.

Stk. 2. Regionsrådet i den region, hvor institutionen eller afdelingen, hvis institutionen har afdelinger, ligger, kan efter anmodning fra en institution hæve kapaciteten på institutionen eller afdelingen i medfør af § 8, stk. 4, i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v., såfremt institutionen eller afdelingen ikke har tilstrækkelig kapacitet, jf. § 5, til at optage elever efter § 14.

Stk. 3. Regionsrådet i den region, hvor institutionen eller afdelingen, hvis institutionen har afdelinger, ligger, kan efter anmodning fra en institution hæve kapaciteten på institutionen eller afdelingen i medfør af § 8, stk. 4, i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v., såfremt institutionen eller afdelingen ikke har tilstrækkelig kapacitet, jf. § 5, til at optage ansøgere, der søger om optagelse efter første hele uge af november.

Stk. 4. Regionsrådet kan afvise at hæve kapaciteten på institutionen eller afdelingen efter stk. 2 og 3 på baggrund af en vurdering af den samlede kapacitetsfastsættelse i regionen. Hvis regionsrådet afviser at hæve kapaciteten på institutionen eller afdelingen, kan regionsrådet

1) henvise ansøgeren til at søge optagelse på en anden institution eller afdeling med ledig kapacitet inden for 45 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl, eller

2) hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling inden for 45 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl og henvise ansøgeren til at søge optagelse på den pågældende institution eller afdeling.

§ 7. Regionsrådet kan hæve kapaciteten, jf. § 5, på en institution eller afdeling, jf. § 11 j, stk. 2, 5. pkt., i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelser og almen voksenuddannelse m.v., såfremt regionen i helt særlige tilfælde vurderer, at et eller flere af følgende hensyn bør

tillægges større vægt end hensynet til ansøgerens kortest mulige transporttid:

- 1) Hensynet til institutions eller afdelings mulighed for hensigtsmæssig klassedannelse, overholdelse af det fleksible klasseloft og bygningsmæssige kapacitet.
- 2) Hensynet til særlige geografiske forhold af betydning for de enkelte ansøgere.
- 3) Hensynet til at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge i regionen.
- 4) Hensynet til at fordele ansøgeren til et voksenuddannelsescenter (VUC), såfremt ansøgeren er over 20 år og har prioriteret den toårige uddannelse til hf-eksamen på et sådan som sit højeste prioriterede uddannelsesønske.

§ 8. Institutionen informerer løbende regionsrådet om institutionens eller, hvis institutionen har afdelinger, afdelingens ledige kapacitet efter procedure fastsat herfor af regionsrådet.«

16. Af den gældende bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025¹⁷ om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser fremgår bl.a. følgende regler:

»§ 8. En ansøgers transporttid er ansøgerens estimerede rejsetid ved rejse i Danmark mellem ansøgerens folkeregisteradresse og institutionens eller afdelingens adresse, inklusiv ventetid undervejs. Ved opgørelsen benyttes den af nedenstående transportformer, der giver den korteste transporttid i hele minutter:

- 1) Offentlig transport.
- 2) Cykel (ikke elcykel).

Stk. 2. Ved offentlig transport, jf. stk. 1, nr. 1, forstås offentlig transport i fast rutefart i kombination med gang. Beregningen af transporttid tager kun udgangspunkt i rejser med tog, bus, metro, letbane samt færger. Dermed inddrages ikke flextrafik eller lignende.

Stk. 3. Ved opgørelse af transporttid på cykel benyttes gang på de strækninger, hvor gang vil forkorte transporttiden.

§ 9. Styrelsen for IT og Læring opgør ansøgerens transporttid på en af Børne- og Undervisningsministeriet årligt fastsat dato i marts ved hjælp af en digital transporttidsberegner. Transporttiden beregnes på baggrund af rejseplansdata, som indhentes på en af Børne- og Undervisningsministeriet årligt fastsat dato efter, at Optagelse.dk åbner for ansøgninger med henblik på optagelse i ansøgningsåret. Den præcise dato for indhentning af rejseplansdata offentliggøres på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Den digitale transporttidsberegner drives af Styrelsen for It og Læring.

Stk. 2. Ved opgørelse af transporttid fra ansøgerens folkeregisteradresse til institutionens eller afdelingens adresse identificeres den

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/a/2025/47>

rejse med kortest transporttid, hvor ansøgeren vil kunne komme frem tidligst 30 minutter og senest 2 minutter før tidspunktet for start af første lektion på institutionen eller afdelingen. Hvis tidspunktet for start af første lektion på institutionen eller afdelingen ikke er kendt på opgørelsestidspunktet, fastsættes tidspunktet til kl. 8.00.

Stk. 3. Ved opgørelse af den maksimale transporttid på 45 minutter beregnes transporttiden fra institutionens eller afdelingens adresse til ansøgerens folkeregisteradresse ved at identificere den rejse, hvor ansøgeren, med afgang mellem kl. 15.00 og kl. 17.00, vil få den korteste transporttid. Transporttiden opgøres ved at benytte den samme transportform, som resulterede i den korteste transporttid, jf. § 9, stk. 2.

Stk. 4. Ved opgørelse af transporttid lægges ansøgerens folkeregisteradresse til grund. Til brug for opgørelse af transporttid ved fordeling efter §§ 11 h og 11 j i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indhentes folkeregisteradressen fra det centrale personregister efter ansøgningsfristens udløb som led i fordelingsprocessen. Den præcise periode for indhentning af adresseoplysninger offentliggøres på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Ved opgørelse af transporttid i øvrigt lægges folkeregisteradressen på behandlingstidspunktet til grund.«

Bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025 om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser ophævede bekendtgørelse nr. 896 af 1. juli 2024, der ophævede bekendtgørelse nr. 187 af 27. februar 2023. Reguleringen i de nævnte bekendtgørelser har grundlæggende være uændret.

17. Ved fastsættelse af elevfordelingsreglerne på bekendtgørelsesniveau, jf. gennemgangen ovenfor i pkt. 16, er der i § 9 i bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025¹⁸, fastsat regler om opgørelsen af ansøgerens transporttid på en af Børne- og Undervisningsministeriet årligt fastsat dato i marts ved hjælp af en digital transporttidsberegner. Det er adressen i det centrale personregister (CPR), der danner baggrund for beregning af transporttiden. Til brug for opgørelse af transporttid ved fordeling efter §§ 11 h og 11 j i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indhentes folkeregisteradressen fra det centrale personregister efter ansøgningsfristens udløb som led i fordelingsprocessen. Den præcise periode for indhentning af adresseoplysninger offentliggøres på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Ved opgørelse af transporttid i øvrigt lægges folkeregisteradressen på behandlingstidspunktet til grund.

18. Den 1. juli 2022 trådte en helt ny kapacitetsfastsættelses- og elevfordelingsmodel i kraft, jf. pkt. 5-17, herunder med indførelse af en central it-understøttet fordelingsmekanisme baseret på transporttid frem for transportafstand. I den forbindelse valgte man ikke at videreføre en regel

¹⁸ Bekendtgørelse nr. 47 af 24. januar 2025 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2025/47>

Den nye model vægter ansøgernes prioriteter højt og samtidig sikres det, at en ansøger ikke kan fordeles til en institution, hvor ansøgeren får mere end 45 minutters transporttid, med mindre ansøgeren selv har ønsket det, eller der ikke findes en institution inden for 45 minutters transporttid. Ansøgerne er imidlertid hverken sikret en plads på deres førstprioritet eller på det nærmeste gymnasium.

Reglerne om fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser tager som anført først og fremmest udgangspunkt i ansøgerens egne prioriterede ønsker om, hvilke gymnasier ansøgerne ønsker at gå på.

Hvis der er flere ansøgere end pladser på et bestemt gymnasium, er det ansøgerens transporttid fra bopæl til gymnasiets adresse, der er afgørende for fordelingen. Det indebærer, at ansøgere med kortere transporttid får plads på gymnasiet forud for ansøgere med længere transporttid.

19. Ansøgere fra Dragør Kommune har i de foregående år haft en relativt lav førstprioritetsopfyldelse set i forhold til resten af landet, særligt for ansøgere, der har søgt stx som førstprioritet. I den forbindelse spiller det i høj grad ind, hvordan ansøgerne har søgt.

Ansøgere fra Dragør Kommune har – set ud fra den geografiske placering – to gymnasier med stx-udbud, som det vil være naturligt at søge om optagelse på. De to gymnasier, Ørestad Gymnasium og Tårnby Gymnasium, ligger med ganske få kilometers afstand mellem hinanden, og ansøgere fra Dragør vil kunne nå begge gymnasier inden for den maksimale transporttid på 45 minutter.

Det bemærkes samtidig, at søgemønstre ændrer sig løbende. Hvor én institution i en årrække kan være overansøgt og mere populær end naboinstitutionen, kan dette ændre sig de efterfølgende år. Fx har Ørestad Gymnasium tidligere været overansøgt, mens institutionen i dag kan reservere plads til alle ansøgere.

20. Tårnby Gymnasium har til skoleåret 2025/26 fået fastsat en endelig kapacitet på 330 stx pladser. Det bemærkes, at kapaciteten svarer til gymnasiets egen oplyste maksimale bygningsmæssige kapacitet (dvs. reel fysisk plads til eleverne) for skoleåret 2025/26. Gymnasiet har fået 330 førstprioritetsansøgere til stx²⁰. Gymnasiet er således ikke overansøgt i år og kan optage alle førstprioritetsansøgere.

¹⁹ Bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020 findes i Retsinformation på adressen <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/314> (historisk)

²⁰ Resultater af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2025 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf25/juni/250602-resultater-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2025-pac-opdateret.pdf>

Ørestad Gymnasium har til skoleåret 2025/26 fået fastsat en kapacitet på 395 stx pladser. Gymnasiet har fået 187 førsteprioritetsansøgere til stx²¹. Gymnasiet er således ikke overansøgt og kan optage alle førsteprioritetsansøgere.

Førsteprioritetsopfyldelsen for ansøgere med bopæl i Dragør Kommune, der søgte stx som førsteprioritet var 89 procent ved fordelingen til skoleåret 2025/26. I Region Hovedstaden var det tilsvarende tal 90 procent og på landsplan 94 procent.

21. Tårnby Gymnasium havde i fordelingen til *skoleåret 2024/2025* en stx-kapacitet på 300 elevpladser, mens der var 397 ansøgere, der havde udbuddet som førsteprioritet²². Det bemærkes, at kapaciteten svarer til gymnasiets egen oplyste maksimale bygningsmæssige kapacitet for skoleåret 2024/25. Udbuddet var dermed overansøgt. Stx-udbuddet på Tårnby Gymnasium blev i den centrale fordeling til skoleåret 2024/2025 kun tildelt ansøgere, der havde en transporttid på 16 minutter eller derunder²³. Dette er en relativ lav transporttid.

Ørestad Gymnasium fik fastsat en kapacitet på 425 stx pladser til skoleåret 2024/25. Gymnasiet fik 218 førsteprioritetsansøgere til stx²⁴. Gymnasiet var således ikke overansøgt og kunne optage alle førsteprioritetsansøgere.

Førsteprioritetsopfyldelsen for ansøgere med bopæl i Dragør Kommune, der søgte stx som førsteprioritet var 29 procent ved fordelingen til skoleåret 2024/25. I Region Hovedstaden var det tilsvarende tal 90 procent og på landsplan 93 procent.

22. Tårnby Gymnasium havde i fordelingen til *skoleåret 2023/2024* en stx-kapacitet på 330 elevpladser, mens der var 356 ansøgere, der havde udbuddet som førsteprioritet²⁵. Det bemærkes, at kapaciteten svarer til gymnasiets egen oplyste maksimale bygningsmæssige kapacitet for skoleåret 2023/24. Udbuddet var dermed overansøgt. Stx-udbuddet på

²¹ Resultater af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2025 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf25/juni/250602-resultater-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2025-pac-opdateret.pdf>

²² Resultater af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2024 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf24/maj/240530-resultater-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2024.pdf>

²³ Oversigt over transporttider for elevfordelingen til skoleåret 2024/25 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf24/maj/240507-oversigt-over-transporttider-for-elevfordelingen-til-skoleaaret-2024-25---uvm-dk.pdf>

²⁴ Resultater af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2024 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf24/maj/240530-resultater-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2024.pdf>

²⁵ Resultater af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2023 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/aktuelt/pdf23/jun/230619resultat-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2023.pdf>

Tårnby Gymnasium blev i den centrale fordeling til skoleåret 2023/24 kun tildelt ansøgere, der havde en transporttid på 31 minutter eller derunder²⁶.

Side 16/17

Ørestad Gymnasium fik fastsat en kapacitet på 427 stx pladser til skoleåret 2023/24. Gymnasiet fik 204 førsteprioritetsansøgere til stx²⁷. Gymnasiet var således ikke overansøgt og kunne optage alle førsteprioritetsansøgere.

Førsteprioritetsopfyldelsen for ansøgere med bopæl i Dragør Kommune, der søgte stx som førsteprioritet var 59 procent ved fordelingen til skoleåret 2023/24. I Region Hovedstaden var det tilsvarende tal 89 procent og på landsplan 93 procent.

23. Det fremgår af *Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, at regeringen og aftalepartierne er enige om at ændre reglerne om profilgodkendelse, genopretningsplaner samt håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser. Ambitionen hermed er at understøtte udfordrede institutioner i at tiltrække ansøgere og tilbyde gymnasiale uddannelser med god kvalitet over hele landet.

Aftalepartierne er enige om, at håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser har det formål i videst muligt omfang at opfylde ansøgernes førsteprioritet, at sikre opfyldelse af ansøgernes valg af specifik uddannelse, at understøtte en bred geografisk dækning samt at understøtte en balanceret elevsammensætning på de få institutioner rundt om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Det skal ske efter en model baseret på lokale beslutninger truffet af regionsrådene, der i forvejen overtager kapacitetsfastsættelsen fra og med skoleåret 2026/2027.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at aftalepartierne, med henblik på at kunne imødegå en situation, som den der opstod omkring Stevns i 2017, er enige om, at regionerne skal have "mulighed for at fastsætte supplerende lokale regler til håndtering af ansøgere i forhold til visse lokale udfordringer, der tidligere kunne håndteres med "lex Stevns".

²⁶ Notat om grænseværdier for transporttid i elevfordelingen i skoleåret 2023/24 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf23/jun/230608-notat-om-graensevaerdier-for-transporttid-i-elevfordelingen-i-skoleaaret-2023-2024.pdf>

²⁷ Resultat af fordelingen af ansøgere til gymnasiale uddannelser i 2023 findes på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/aktuelt/pdf23/jun/230619resultat-af-fordelingen-af-ansoegere-til-gymnasiale-uddannelser-i-2023.pdf>

24. Børne- og Undervisningsministeriet finder på baggrund af det ovenfor i pkt. 18-22 nævnte ikke, at det af Dragør Kommune anførte giver ministeriet anledning til at foretage sig yderligere.

Side 17/17

Med venlig hilsen

Ole Hvilsom Larsen
Kontorchef